

**KOLDO ALDALUR
HIRIGOIEN**
KAZETARIA

Alienazioa

Herriko Gazte Koordinadora Sozialistaren inguruko hainbat gazterekin berriketaldi interesgarria izateko aukera izan dut, eta ahotan zerabilten terminologiak garai batean parrokiako lokalaren ilunpetan entzundako kontzeptuak ekarri dizkit gogora: proletarioen antolakuntza, biolentzia kapitalista, lan-indarra, gainbalioa, eta beti bereziki gustukoa izan dudana alienazioa, besteak beste.

Langileak, logika kapitalistari esker eta izaera mekanikoaren menpeko merkantzia bihurturik, pentsatu beharrik ez du; eta horrela, erabakitze ahalmenik gabe, sortu duenaren jabe izateari uzten dio.

Begietako makarrak kentzeko betarik eman gabe, editoreak gaurko albistegirako lana jarri dit: Caminando Fronteras gobernuz kanpoko erakundeak estatuko migrazioari buruzko txostena plazaratu du, eta bertan azaltzen diren datuekin bideoa egin behar dut eguerdirako.

Datuak irakurri ditudanean, neure buruari agindu diot lokaztu behar banaiz lokaztuko naizela, gaiak era gordinen azaltzea eskatzen duelako: Mediterraneo itsasoan, 2021ean, 21 herrialdeetako 4.404 migratzaile hil edo desagertu dira. Horietako berrehundik gora, umeak. Eta datu “ofizialak” dira, gehienetan errealitatearen gordintasuna ezkututzen dutenak, alegia.

Editoreak kamera bat hartu eta kaleko jendeari iritzia galdetzeko ere “propo-

satu” dit. Neure golkorako pentsatu dut datuok interpretatzen lagunduko didan aditu bati galdetzea hobe nuela agian. Baina tira! Hola nahi badute, holaxe.

Egin ditut galderak, topatu ditut artxiboan irudi batzuk eta egin dut testua. Bideoa, gorpuztuta.

Emititu aurretik berriro deitu dit editoreak. Irudiak gogorregiak omen dira. Badakizue, itotako umeen gorputz puztuak, hilkutxak zerrendan jarriak eta horrelakoak.

Gainera, luze xamarra atera omen zait eta laburtuko banu eskertuko omen lukete. “Jakina! –pentsatu dut– Bestela ez zaie derrigorrez sartu beharreko informazioa sartuko.” Badakizue...

Hori gutxi ez, eta testuan galderak ez omen dira komenigarri. Nork duen ardura politikoa galdetzea, edota nazioarteko erakundeek hitz potoloak aireratzeaz gain migrazioaren aferan duten erantzukizunaz galdetzea, ez omen da “komunikatiboa” “gure” informatiboetan.

Eta bata dela eta bestea dela, heldu da eguerdiko informatiboa ikusteko garaia eta jarri naiz telebista aurrean. Sinetsiiezadazue, ez dut neure bideoa ezagutu. Datuak leunduta, gaiak behar duen denborarik gabe, adituen argirik eta galdera deserosorik gabe... Merkantzia bihurtutako langilea sentitu naiz.

Gaur ere, barruak lokaztu gabe etxera. ●

Fikzioaren gramatika VI: (kalkoen) kalkoak

EDU ZELAIETA ANTA
IRAKASLEA ETA
IDAZLEA

Fikzioa omen da komunikazioa, norberaren interpretazioa ez bezala.

Fikzioa omen da egia, gezurra ez bezala.

Fikzioa omen da errealitatea,

fikzioa bera ez bezala. A. Alieva

Nork nori hartzen dion kopia. Nork zer imitatzen duen. Teknologia digitalak direla medio, afera ezin postmodernoagoa dela eman lezake; hararik ere, kontua aspaldi zaharrekoa dela erakusten dute hainbat testigantzak. Adibidez, gizakia animalia mimetikoa dela adierazi zuen Aristotelesek, eta imitazio bidez ikasten eta sortzen omen du.

Arazoa, debatea, edo dena delakoa ez da originaltasunaren auzi filosofikoa; horretarako, besteak beste, irizpide erresolutiborik ez duzu. Argiago, hagitzez ere, ikusten duzu hamarkada batzuk daramatzagula kalkoaren kalkoarekin, telebista masa kontsumo bihurtu zenetik. Harrezkero, ikus-entzunezko formatu berriagoek abiadura azkartu eta paradigma sendotu baizik ez dute egin. Musika komertzialean, konparaziorako: melodietan, letretan, interpretazioan, bideoetan edota *produktua* saltzeko maneretan.

Txikitako kalko paperek, sikiera, ikatzaren arrastoa uzten zuten. Egungo asepsian, hori ere ez. ●